

DISPOSICIONS

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

DECRET 12/2014, de 21 de gèr, peth quau s'autrege ar Institut d'Estudis Aranés eth caractèr d'acadèmia e d'autoritat lingüística der occitan, lengua pròpria ena Val d'Aran e oficiau en Catalonha.

Er Estatut d'autonomia de Catalonha, en article 6.5, establís qu'era lengua occitana, nomenada *aranés* en Aran, ei era lengua pròpria d'aguest territòri e ei oficiau en Catalonha d'acòrd damb çò qu'establís en aguest Estatut e es leis de normalizacion lingüística, e en article 125.1 atribuís ena Generalitat competència exclusiva en matèria d'acadèmies.

Eth Decret 120/1987, de 9 d'abriu, per çò que hè era Generalitat de Catalonha assumís es competències exclusives en matèria d'acadèmies damb sedença centrau en Catalonha, dispòse qu'es acadèmies son creades per decret deth Govèrn dera Generalitat, e gaudís des d'aguest moment de personalitat jurídica e capacitat entath compliment des sòns fins.

Eth 2002, eth Conselh Generau d'Aran establic er Institut d'Estudis Aranés coma organisme entà promòir eth coneishement e estudi deth territòri aranés, en toti es aspèctes que configuren era sua identitat.

Eth regim d'oficialitat d'aguesta lengua en Catalonha ei desvolopat pera Lei 35/2010, d'1 d'octobre, der occitan, aranés en Aran, era quau preve, entre d'auti, er establiment d'ua autoritat academica entara lengua. En aguest sentit, er article 4.3 dispòse qu'er Institut d'Estudis Aranés a d'èster independent des administracions publiques, a d'assolir pleament eth caractèr academic que li correspon e a d'auer era autoritat lingüística entà fixar es convencionismes d'emplec der aranés d'acòrd damb era consideracion de varietat lingüística deth tronc occitan comun. Atau madeish, a d'auer era autoritat entar assessorament que, en matèria de lengua, li sigue sollicitat.

Ath costat des objectius de reconéisher, estudiar, protegir e promòir er occitan, aranés en Aran, en toti es encastres e sectors, era Lei prevé era volentat de colaborar en emparament dera unitat dera lengua occitana. Per aguest motiu se prenen coma referéncia entara sua accion es principis dera norma de Loís Alibèrt ena sua *Gramatica occitana*, publicada en Catalonha eth 1935 e reeditada per Institut d'Estudis Catalans en 2000, que son tanben era base des *Normes ortografiques der aranés*, aprovades pera Generalitat de Catalonha eth 1983 e posteriorment actualizades per Institut d'Estudis Aranés e aprovades peth Conselh Generau d'Aran eth 5 d'octobre de 1999.

Ena disposicion addicionau setau dera Lei nomenada se preve qu'eth Govèrn e eth Conselh Generau d'Aran, an d'adoptar es mesures de besonh tà complir er article 4.3. Eth 17 de mai de 2012 era Comission de Govèrn dera Generalitat-Conselh Generau d'Aran creéc eth Conselh de Politica Lingüística der Occitan Aranés, eth quau a acordat impulsar er autrejament, ar Institut d'Estudis Aranés, deth caractèr d'acadèmia entara lengua previst pera Lei.

De conformitat damb tot açò, er Institut d'Estudis Aranés e era sua seccion lingüística son era basa entara constitucion dera naua corporacion de dret public independent entàs finalitats previstes pera Lei. D'autres seccions d'estudi der Institut o accions desvolopades en d'auti airaus de coneishement auràn d'èster objècte, per tant, d'un nau enquadrament en encastre dera Administracion aranés dera quau depenen, d'acòrd damb era sua finalitat.

Per tot açò, de conformitat damb er article 3 deth Decret 120/1987, de 9 d'abriu, e es articles 39.1 e 40 dera Lei 13/2008, deth 5 de noveme, dera presidéncia dera Generalitat e deth Govèrn;

A prepausa des conselhèrs de Cultura e de Justícia, d'acòrd damb eth dictamen dera Comission Jurídica Assessora e d'acòrd damb eth Govèrn,

Decrèti:

Article 1

CVE-DOGC-A-14021112014

Natura

1. S'autrege ar Institut d'Estudis Aranesi eth caractèr d'acadèmia.
2. Er Institut d'Estudis Aranesi ei ua corporacion de dret public independent des administracions publiques.

Article 2

Objècte

1. Er objècte der Institut d'Estudis Aranesi ei era nauta investigacion e estudi der aranés e establir-ne es critèris de normativa d'acòrd damb es principis dera *Gramatica occitana* de Loís Alibèrt e es *Normes ortografiques der aranés*, coma part integranta der espaci lingüistic e culturau occitan.
2. Atau madeish, a de colaborar, de conformitat damb aguesti madeishi principis, damb entitats academiques, de recèrca o culturaus reconeishudes pes institucions publiques der espaci occitan, en establiment dera normativa lingüistica de referéncia entath conjunt dera lengua occitana.
3. Er Institut d'Estudis Aranesi pòt crear, entath desvolopament des sues accions, damb autes societats filiaus o organs consultius, d'acòrd damb çò que preveiguen es sòns estatuts.

Article 3

Autoritat lingüistica

1. Er Institut d'Estudis Aranesi ei era maxima institucion encargada d'establir e actualizar era normativa lingüistica der aranés.
2. Atau madeish, er Institut d'Estudis Aranesi ei era autoritat entar assessorament que, en matèria de lengua occitana, aranés en Aran, li sigue sollicitat pes administracions publiques e es organismes que ne depenen, e tanben pes centres d'ensenhament publics e privats e pes mieis de comunicacion de titularitat publica, d'acòrd damb er article 4 dera Lei 35/2010, d'1 d'octobre, der occitan, aranés en Aran.

Article 4

Domicili e denominacion

1. Eth domicili der Institut d'Estudis Aranesi ei ena Val d'Aran, en lòc que determinen es sòns estatuts, sense perjudici de d'auti establiments o delegacions que pogue establir.
2. Er Institut d'Estudis Aranesi a d'incorporar era paraula *acadèmia* ena sua denominacion.

Article 5

Encastre territorial

Er encastre d'accion der Institut d'Estudis Aranesi ei en territòri de Catalonha.

Article 6

Composicion

1. Er Institut d'Estudis Aranesi ei constituït per:
  - a) enquia 21 persones academiques numeràries
  - b) enquia 16 persones academiques corresponentes
  - c) enquia 5 entitats corresponentes
  - d) persones academiques d'aunor
2. Er Institut d'Estudis Aranesi a d'auer a ua representacion equilibrada de hemnes e d'òmes ena sua

CVE-DOGC-A-14021112014

composicion e enes sòns organs de govèrn.

Article 7

Constitucion dera corporacion

1. Er Institut d'Estudis Aranesi, coma corporacion de dret public independent, s'a de constituïr laguens des sies mesi posteriors ara entrada en vigor d'aguest Decret.
2. Era constitucion se realize pes persones designades damb aguesta finalitat, d'acòrd damb çò qu'establís era disposicion adicionau.
3. Ena madeisha session constitutiva, er Institut d'Estudis Aranesi a d'aprovar es estatuts pes quaus s'a de regir era corporacion, nomenar es persones academiques numeràries e escuelher es organs de govèrn.

Article 8

Nomentament

1. Es persones academiques son nomentades d'entre persones de reconeishut prestigi lingüistic e scientific en estudi, era recèrca e foment dera lengua occitana, aranés en Aran.
2. Es persones academiques e es entitats que constituïssen er Institut d'Estudis Aranesi son nomentades peth madeish Institut, segontes eth procediment que preveiguen es sòns estatuts.
3. Sonque es persones academiques numeràries an dret a vòt.

Article 9

Inscripcion

Un viatge aprovats es Estatuts, amassa damb eth certificat dera acta dera amassada deth Plen der Institut d'Estudis Aranesi, aguesti s'an de tramitar en Departament de Justícia tà que, auent-ne qualificat prèviament era adequacion ara legalitat, se procedisque ara inscripcion en Registre d'Acadèmies de Catalonha e se publiquen en *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Disposicions transitòries

Des persones qu'an de constituïr era corporacion

1. Es persones qu'an de constituïr era corporacion son es següentes:
  - a) Es membres dera seccion lingüistica der Institut d'Estudis Aranesi, en moment d'entrar en vigor aguest Decret, entà incorporar-s'í coma seccion damb autoritat lingüistica sus era varietat aranesa dera lengua.
  - b) Enquia 10 persones designades peth Conselh de Politica Lingüistica der Occitan Aranés, entar assessorament tecnic, academic o normatiu, d'entre persones de reconeishut prestigi relacionades damb era lengua occitana. Aguestes persones, amassa damb aqueres qu'ac volguen der apartat anterior, s'í poderàn incorporar coma seccion d'aconselhament sus era unitat dera lengua occitana e eth tronc comun.
2. Es persones designades entara constitucion dera corporacion seràn nomentades persones academiques numeràries, d'acòrd damb çò qu'establís er article 8.

Disposicion transitòria

Deth Reglament e activitat der Institut d'Estudis Aranesi

1. Enquiath moment dera aprobacion des nau estatuts previsti en article 7, er Institut d'Estudis Aranesi se

CVE-DOGC-A-140211112014

regís provisionaument peth Reglament der Institut, aprovat peth Conselh Generau d'Aran, vigent ena entrada en vigor d'aguest Decret.

2. Es persones que, abans dera entrada en vigor d'aguest Decret, son membres dera seccion lingüística der Institut d'Estudis Aranesi, an d'ajustar era sua activitat, enquiara aprobacion des nauí estatuts, a garantir era continuïtat dera gestion des ahèrs e projèctes iniciats.

Barcelona, 21 de gèr de 2014

Artur Mas e Gavarró

President dera Generalitat de Catalonha

Ferran Mascarell e Canalda

Conselhèr de Cultura

Germà Gordó e Aubarell

Conselhèr de Justícia

(14.021.111)